

Lär känna Gud

Lär känna Gud

James I. Packer

Till Kit

ORIGINALET'S TITEL: *Knowing God*
COPYRIGHT © 1973 J.I. Packer
Studiehandledning COPYRIGHT © 1975 InterVarsity Christian Fellowship
Published by Hodder & Stoughton Ltd, Carmelite House, 50 Victoria Embankment,
London EC4Y 0DZ

All rights reserved. This translation of *Knowing God* first published in 1975, this in 2013 reissued edition, is published by arrangement with Hodder & Stoughton Ltd, London, England.

SVENSK COPYRIGHT © 2020 Reformedia, Jönköping www.reformedia.se
ÖVERSÄTTARE OCH SLUTREDAKTÖR Kristina Djurachkovitch
Nyöversatta delar och språklig revidering och bearbetning av den svenska översättning som gjordes av Ingemar Fast, Jonas Dagson och Martha Sand och utgavs av InterSkrift Förlag AB 1983.

FORMGIVNING Sune Jäderberg
OMSLAG Jonathan Green
TRYCK Livonia Print, Lettland
ISBN 978-91-984066-6-5

Om inget annat anges är bibelcitaten hämtade ur Svenska Folkbibeln 2015.
Engelska psalmer är översatta av Ola Nilsson & Kristina Djurachkovitch om inget annat anges.

utrusta utforska utmana
www.rotad.se

Jag fick Packers *Knowing God* i mina händer när jag var 19 år, och började läsa den under en segeltur längs västkusten. Den ärliga och djupt bibliska undervisning som trädde fram på boksidorna har sedan dess präglat min gudsbild. En Gud som själv deklarerar vem han är. En ofattbart mäktig och vis Gud i vars väsen finns – kärlek! Som säger oss: "Jag har kommit för att uppsöka och rädda det som var förlorat." Efter mer än 40 år återvänder jag ofta till boken.

Olof Rugarn, läkare och förkunnare inom EFK

"Att lära känna Gud" har varit till stor välsignelse för mig och tusentals andra. Genom tidlösa sanningar har den förmedlat det ofattbara hopp som vi finner i en relation med den levande treenige Guden. Det är fantastiskt att boken på nytt görs tillgänglig på svenska då den har potential att förmedla glädje och hopp i många decennier till, om inte sekel.

Joel MacInnes, lärare på Bibelskola Väst och församlingsledare i Centrokyrkan, Pingst

En av väldigt få böcker som jag rekommenderar alla kristna att läsa! Det är inte utan orsak Packers bok anses vara en modern klassiker. Författaren har en gudagiven förmåga att förklara djupa sanningar om Gud och evangeliet på det klaraste av sätt. Jag har själv blivit rikligt välsignad genom boken – kapitlet "Evangeliets hjärta" lämnade mig mållös första gången jag läste det – och jag är så tacksam för att boken återigen finns att läsa på svenska!

Nima Motallebzadeh, pingstpredikant och teologistuderande

Författarens syfte är inte att presentera en teologisk avhandling, utan föra oss till en djupare gemenskap med Gud själv, till en rikare glädje över vem han är och över vad han gjort för oss och till ett liv som ärar Gud som det följdriktiga uttrycket för vår tacksamhet till honom. Håri ligger det stora värdet med Packers bok. Sanningarna om Gud framställs inte bara med logik och klarhet, utan beskrivs på ett sätt som värmer, fånglar och föder kärlek till Gud. Författarens ambition är inte bara att ge oss kunskap om Gud. Han vill verkligen att vi ska lära känna Gud och inbjuder oss därför till meditation och reflektion över Guds väsen och egenskaper. Den som under eftertanke

och bön går igenom dessa djuplodande studier av Gudomen kommer att bli rikligen belönad.

Roland Hellsten, pastor och författare

Vem vinner på att försvara människors egenkonstruerade gudsbilder? Teologin desarmeras och blir **människocentrerad**! Den fruktbara vägen är den motsatta; att människor i tro omfattar Bibelns gudsbegrepp. Teologin om Gud själv förblir då **gudscentrerad** – dessutom oerhört kraftfull! Läs Packer!

Bruno Frandell, fil.dr., lärare på Akademi för Ledarskap och Teologi

Lär känna Gud fyller en lucka i våra bokhyllor. Den är mer relevant i dag än någonsin. Viktiga och ibland bortglömda aspekter av Guds karaktär och frälsningsplan lyfts fram och vi hänvisas ständigt tillbaka till Ordet i vår strävan att förstå vem Gud är. En modern kristen klassiker.

Isak Nilsson, biträdande missionsledare på OM i Sverige

Kan man lära känna Gud? Denna bok tar avstamp i att det faktiskt går att lära känna Gud. Att lära känna Gud är inte bara en möjlighet utan är själva meningen med hela vår existens. Problemet är bara att vi människor är så upptagna med att bygga relation med en gud som egentligen är en avbild av oss själva – vi vill ju ha en gud som passar in i vår tankevärld efter hur vi vill att Gud ska vara. Packer visar på ett avslöjande sätt, att det vi och många inom kristenheten gör, är att vi försöker skapa relation med en avgud istället för den levande och talande Guden.

Som en kontrast till detta guidar Packer läsaren till att lära känna den Gud som tillförlitligt uppenbarat sig själv genom alla tider i sitt levande Ord och visar hur vi bjuds in i relation till honom genom Jesus. Boken är verkligen en skatt till att upptäcka och återupptäcka den Gud som kommer till oss för att vi ska lära känna honom sådan som han verkligen är. Packers bok är en ovärderlig tillgång och kan med fördel läsas gemensamt i församlingen eller hemgruppen.

Ragnar Olinder, församlingsherde i Björkekarrens församling, Svenska kyrkan

Innehåll

En introduktion till J.I. Packer	9
Förord till 2005 års upplaga	18
Förord till 1972 års upplaga	21
Del 1: <i>Lär känna Herren</i>	
1. Att studera Gud	26
2. Det folk som känner sin Gud	34
3. Att känna och att vara känd	44
4. Den ende sanne Guden	55
5. Ordet blev människa	64
6. Han ska vittna.....	79
Del 2: <i>Se din Gud!</i>	
7. Gud den oföränderlige	89
8. Guds majestät	96
9. Endast Gud är vis.....	104
10. Guds vishet och vår.....	114
11. Ditt ord är sanning	125
12. Guds kärlek	134
13. Guds nåd.....	146
14. Gud - domaren.....	157
15. Guds vrede	168
16. Guds godhet och stränghet.....	179
17. Guds svartsjuka	189
Del 3: <i>Om Gud är för oss</i>	
18. Evangeliets hjärta	199
19. Guds barn	223
20. Han leder sina barn.....	257
21. Det andliga livets inre problem.....	272
22. Den Gud som räcker till.....	283
Studiehandledning	313

En introduktion till J.I. Packer

J.I. Packer räknas till de mest betydande bland moderna evangeliska teologer. Under många år stod han jämsides med John Stott i England, även om Packer blev mindre känd i Sverige. Det hindrade inte Interskrift att 1983 ge ut den bok du nu öppnat: *Knowing God* – på svenska *Lär känna Gud*.

Att boken var väl värd att ges ut då, och att den nu ges ut i ny språkdräkt, bekräftas av att *Knowing God* år 2006 hamnade på femte plats i *Christianity Today's* omröstning om de viktigaste evangeliska böckerna efter andra världskriget. Tidningen skriver: "Packer var genom sitt stora kunnande en auktoritet vad gäller innehåll, men anlade en kamratlig ton likt en medresenär. Han övertygade oss om att studiet av Gud 'är det mest praktiska projekt någon kan inlåta sig i'."¹ Året innan hade *Time* utsett Packer till en av de 25 mest inflytelserika evangeliska ledarna i USA, med betoning på hans förmåga att förena:

[Den evangeliska] rörelsen har ingen formell skiljedomare, men J.I. Packer, [född 1926], var teologen, utbildad vid Oxford, som informellt intog rollen när han 1973 gav ut sin bok *Knowing God*. Boken tecknade konturerna till en konservativ kristen teologi, som samtidigt var djupare och bredare än många amerikaner tidigare mött. Den gjorde verklig rättvisa åt så svåra ämnen som lidande och nåd. Och, menar Michael Cromartie vid tankesmedjan *Ethics and Public Policy Center* i Washington: "Teologiskt konservativa metodister, presbyterianer och baptister kunde alla läsa boken och säga: 'För oss sammanfattar det här tron.'"²

Boken hade ungefär samma ursprung som C.S. Lewis klassiker *Kan man vara kristen?*, men istället för radioandakter skrevs kapitlen först som artiklar för *Evangelical Magazine*, med tydligt lärjungaskapsfokus kring vem Gud är och vad det innebär för oss.

1. "The Top 50 Books That Have Shaped Evangelicals – Landmark titles that changed the way we think, talk, witness, worship, and live." *Christianity Today*. 6 okt 2006. [//christianitytoday.com/ct/2006/october/23.51.html](http://christianitytoday.com/ct/2006/october/23.51.html)

2. "The 25 Most Influential Evangelicals in America." *Times*. 7 feb 2005. [//content.time.com/time/specials/packages/complelist/0,29569,1993235,00.html](http://content.time.com/time/specials/packages/complelist/0,29569,1993235,00.html)

Vem är då J.I. Packer?

Från barndom till student

James Innell Packer (även kallad Jim) föddes den 22 juli 1926 i Gloucester, England. Familjen tillhörde lägre medelklass – pappan var tjänsteman vid *Great Western Railway* och mamman lärarinna innan James och hans syster Margaret föddes – och de besökte regelbundet den lokala anglikanska kyrkan, även om Packer själv beskriver familjen som namnkristen.

James var från början timid och något av en udda ensling, vilket förstärktes när han sju år gammal jagades ut från skolgården till en hårt trafikerad gata av en mobbare. Kollisionen med en skåpbil var så kraftfull att han ådrog sig skador som därefter dagligen påverkade honom, uppger levnadstecknaren Leland Ryken. Kravet på lugn och försiktighet gjorde att han blev, vad han själv kallat, en bokmal. Böckerna och kristna vänner blev hans första möte med en levande tro. När han efter något år fick en skrivmaskin lades grunden för färdigheterna som författare.

Efter skolåren fick Packer ett stipendium till Corpus Christi College, Oxford University. Där studerade han filosofi, historia och klassiska språk (grekiska och latin). Det var också där han efter två veckor kom till omvändelse och en levande tro genom studentorganisationen *InterVarsity*. Det var när predikanten vittnade om sin väg till Jesus, som Packer plötsligt upplevde sig stå utanför en fest och insåg vad han måste göra: "Han behövde komma in"³ – han behövde en personlig relation till Jesus. Packer var 18 år, året var 1944 och kriget rasade i Europa.⁴ I Oxford kunde han lyssna till C.S. Lewis, vars böcker tidigt påverkade honom. Han var aktiv i studentrörelsen, knöt band till frikyrkliga sammanhang, men förblev Engelska kyrkan trogen.

3. Neil Bramble, "J.I. Packer." *Convivium.ca*. 12 maj 2017.

//convivium.ca/voices/124_j_i_packer/

4. Packer sökte värvning men blev undantagen militärtjänstgöring på grund av sin skullskada.

Akademisk karriär och äktenskap

Efter sin grundläggande examen undervisade Packer under ett mellanår blivande präster och pastorer i klassiska språk vid Oak Hill Theological College i London. Där upptäckte han också sin förmåga att undervisa. 1949 påbörjade han själv teologiska studier vid Wycliffe Hall i Oxford och lämnade 1954 in sin doktorsavhandling – för övrigt samma vecka han gifte sig! Då hade han också vigts till diakon 1952 och präst 1953, varefter han parallellt med sin forskning tjänstgjorde i en församling i Birmingham under tre år.

Boken du håller i din hand är dedikerad till just hustrun Kit (född Mullett), som beskrivits som ägande "alla de karaktärsdrag som [Packer], på sitt boksyntaxa vis, tycktes sakna. Hon var praktisk, social, livlig och oberoende." Dessutom uppges hon gärna diskutera teologi och allt mellan himmel och jord med James.⁵ Tillsammans har de tre adopterade barn: Ruth, Naomi och Martin.

Det var efter detta Packer inledde sin akademiska karriär och alltmer framstod som en ledare inom den evangeliska rörelsen i England. 1955–61 var Packer lektor vid Tyndale Hall i Bristol, ett av de evangeliskt präglade lärosäten som utbildade anglikanska präster. 1961–69 var han först bibliotekarie och sedan rektor vid Latimer House, Oxford. Därefter återvände Packer till Bristol 1970–79; först som rektor vid Tyndale Hall och sedan, efter sammanslagningen med ytterligare två institutioner, som biträdande rektor vid Trinity College.

Evangelisk ledare och konflikterna

Den evangeliska rörelsen hade under lång tid fört en introvert och tynande tillvaro, men med unga röster som John Stott (1921–2011), Michael Green (1930–2019) och James Packer – som alla försvarade tron bibliskt och intellektuellt – växte respekten utifrån och hoppet inifrån. Packer framstod tidigt som en "formidabel teologisk röst för den evangeliska rörelsen", skriver Timothy George, inte minst genom

5. Wendy Murray Zobas citat återges i Leland Ryken, *J. I. Packer – An Evangelical Life* (2015) s 82.

böcker som *"Fundamentalism" and the Word of God* (1958), *Evangelism and the Sovereignty of God* (1961) och senare *Knowing God* (1973) – "en modern teologisk klassiker".⁶

Avgörande blev även bildandet av studiecentret och tankesmedjan Latimer House i Oxford, med Stott som ordförande och Packer som rektor. Förutom att skriva argumenterande i avgörande frågor och sitta i flera kyrkliga kommittéer, har Packer uttryckt att arbetet med Keele kongressen 1967 var hans då viktigaste bedrift: där enades olika evangeliska grenar inom kyrkan, samtidigt som rörelsen utåt synliggjordes som vital och framtidsinriktad – också för den liberala majoriteten. Grunden lades för en "konstruktiv reformagenda inom anglikanska kyrkan"⁷.

Inom den vidare evangeliska rörelsen hade däremot en splittring uppstått 1966 vid National Assembly of Evangelicals (NAE) som även inbegrep Packer. Puritanerna hade varit en viktig upptäckt för Packers eget andliga liv och tillsammans med Martyn Lloyd-Jones var Packer under åren 1950–69 drivande bakom *The Puritan Conference*.⁸ I sitt anförande vid NAE uppmanade nu Lloyd-Jones till en exodus från liberala samfund, däribland Engelska kyrkan, för att enas som evangelisk rörelse. Som ordförande gjorde Stott då det ovanliga att själv bemöta Lloyd-Jones och mana till besinning. I den efterföljande konflikten ställde Packer sig på Stotts sida.⁹

6. Timothy George, red., *J. I. Packer and the Evangelical Future – The Impact of His Life and Thought* (2015) s 4.

7. Leland Ryken (2015) s 119.

Visionen bakom Latimer House var att "göra den evangeliska uppfattningen synlig och övertygande inom Anglikanska kyrkan i England" i relation till den liberala synen på lära, gudstjänst och organisation; detta skilde sig från samfundsberoende Tyndale House i Cambridge med delvis samma initiativtagare (Ryken, Leland. *J. I. Packer*. s 101). 1961 kom en av Engelska kyrkans biskopar från evangeliska kretsar; i dag är antalet betydligt större, däribland ärkebiskop Justin Welby. 1970 inordnades Latimer Trust under Oak Hill Theological College.

8. Packers doktorsavhandling (1954) bar titeln *The Redemption and Restoration of Man in the Thought of Richard Baxter* (en central puritansk ledargestalt) och har följts av flera böcker om puritanerna. Konferensen ville förnya intresset för Reformationen (i dess reformerta gren, som starkt präglad anglosaxiskt kyrkoliv).

Martyn Lloyd-Jones (1899–1981) var läkaren som blev pastor och 1939–68 tjänstgjorde i Westminster Chapel, London. Han var den kanske mest framträdande frikyrkliga ledaren inom den evangeliska rörelsen i England.

9. För mer kring konflikten se: [//thegospelcoalition.org/blogs/evangelical-history/50-years-ago-today-the-split-between-john-stott-and-martyn-loyd-jones/](http://thegospelcoalition.org/blogs/evangelical-history/50-years-ago-today-the-split-between-john-stott-and-martyn-loyd-jones/)

Flytten till Nordamerika

Trots sin anglikanska identitet hade Packer stort förtroende inom de fria kyrkorna, vilket nu kom att försvagas. När han 1970 synliggjorde gemensam mark också med den högkyrkliga grenen (eng. *Anglo-Catholics*) inom Engelska kyrkan, innebar det slutet för konferensen kring puritanerna. Sina mest aktiva år i England beskriver Packer så här:

Under femton år arbetade jag för att förverkliga en vision om evangelisk förnyelse i England, genom teologisk utbildning, andlig formning, pastoral utveckling, djupgående förkunnelse, förnuftig evangelisation, funktionell kristen enhet och alla troendes tjänst i lokala församlingar.¹⁰

1979 flyttade familjen Packer till Vancouver, Kanada, där James var professor vid Regent College fram till pensioneringen 2016. (Där finns nu också en professur uppkallad efter honom.) Han knöts också närmare *Christianity Today*, det magasin som Billy Graham hade startat för att tjäna som något av en teologisk grindvakt. Genom sina forskningsprojekt, texter och föreläsningsturnéer vidgades hans inflytande i Nordamerika, men också i den vidare evangeliska världsrörelsen och inom olika evangeliska förnyelserörelser. Parallellt fördjupade han sitt engagemang i ekumeniska dialoger.

Vad kan vi lära oss av James Packer?

1. Att låta teologi (läran om Gud) och andlighet (att känna Gud) berika varandra.

John Stott lär ha sagt att han blev så frustrerad av att läsa *Lär känna Gud* eftersom han hela tiden behövde göra avbrott för att be när han blev överväldigad av det han lärde sig om Gud. Så även om Packers böcker är "packade" med kunskap – "Packer till namnet, packare till naturen"¹¹ som han själv uttryckt det – drar de läsaren närmre Gud. Eller kanske just därför!

Men detta gäller inte bara böckerna: När Alister McGrath förbe-

10. Leland Ryken (2015) s 156.

11. Leland Ryken (2015) s 185.

redde sin Packer-biografi mötte han studenter från hela Packers 50-åriga lärargärning som sade att han hade "det": gåvan att överföra akademisk kunskap och att bidra till trons tillväxt. McGrath sammanfattar: "Teologi ska förstås, skriver [Packer], som 'en andaktsfull disciplin, en erfarenhetens verifiering av Aquinos vackra kommentar att teologi lärs av Gud, ger lärdom om Gud och tar oss till Gud.'"¹²

2. *Att med blicken mot framtiden lära oss av de trogna som gått före.*

Packer har skrivit utförligt om Bibeln som enda slutgiltiga auktoritet i fråga om lära och liv, men menar också att traditionen är en viktig vägvisare in i Bibeln. Packers primära inspirationskälla är puritanerna, den reformerta 1600-talsrörelse som förde reformationens arv vidare, först i England och sedan i den "Nya världen". De betonade starkt Skriften allena, försoningsverket och ett liv i Jesu efterföljd, men hos dem såg Packer också ett tydligt praktiskt liv kring "de bestående grunderna i kristen tro ..." - och i en individualistisk tid, då egna upplevelser blivit normerande och "tro och sanning eroderat", kan de hjälpa oss att få tag i Guds sanning:

Behovet av att bestämt återvända till vad äldre visdom säger om trons sanna mål är påträngande, inte minst om anglikanska kyrkan någonsin ska påverka det omgivande samhället igen. Detsamma gäller andra kyrkor med rötter i Reformationen.¹³

I *Lär känna Gud* kommer du inte minst möta detta arv genom de många hymnerna.

3. *Att vara trogen sin övertygelse, men öppen för andras.*

Puritanen Richard Baxter levde efter mottot "I det nödvändiga enhet, i det tveksamma frihet, i allting kärlek" - vilket också kan sägas sammanfatta Packers liv.¹⁴

12. Alister McGrath, "The Great Tradition", kapitel i *J I Packer and The Evangelical Future* (2009) s 23.

13. Leland Ryken (2015) s 197-198.

14. In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus caritas (där de ekumeniska trosbekännelserna förstås som nödvändiga) formulerades under 1600-talet, med inspiration från Augustinus, av Marco Antonio de Dominis, katolsk biskop. Devisen användes, med en något annan ordalydelse, av den pietistiska kretsen kring Johann Arndt, klarast uttryckt av hans försvarare Peter Meiderlin, luthersk teolog. Källa: //en.wikipedia.org, se sökord ovan.

Versen står bl.a. i entrén till svenska riksdagens Ledamotshus; fram till 1981 Regeringskansliets byggnad.

Hela sitt liv har Packer varit trogen Anglikanska kyrkan, inte för vad hon är utan för vad hon åter skulle kunna bli. Detta ser vi tydligt till exempel i arbetet med Latimer House. Men han har i bred bemärkelse också varit evangelisk, hållit sig till trons centrum och så vunnit andras respekt, vilket mottagandet av *Lär känna Gud* visat. Slutligen har han samverkat med till exempel katoliker i enskilda frågor, och medan den karismatiska rörelsen ännu var kontroversiell, fört dialog och som svar skrivit boken *Keep in Step with the Spirit*. Just *dialog* har präglat Packer, med utgångspunkt i att olikheter aldrig ska döljas utan tvärtom tydliggöras, så att enhet kan ske i det man faktiskt finner gemensamt.

4. Att förstå sin samtid och orädd ta sig an även känsliga frågor.

Redan på 50-talet tog Packer sig an liberalteologins subjektivism, men såg att om den skulle avslöjas i sin "kejsrerliga nakenhet", måste även den evangeliska rörelsen göra upp med *sina* pietistiska baksidor: ett ensidigt fokus på individens upplevelse, och likgiltighet inför kyrkans tillstånd och samhällets väl.

I omsorg om individen kritiserade han också Keswick-rörelsens teologi och att, om man bara följde dess läror, skulle total seger över synden nås redan här i tiden – vilket för många visat sig orealistiskt. Också här, i helgelsefrågan, pekade han på puritanernas andliga vägledning.

I de senaste årtiondenas skiljefråga kring samkönade äktenskap har Packer klart framfört sin kritik och samtidigt kvarstått inom den anglikanska kyrkogemenskapen med dess dubbla hållning. Först när han fråntogs sin ordination till präst, inom anglikanska kyrkan i Kanada, tillsammans med alla präster som inte var beredda att viga samkönade par, gick han in i en ny anglikansk kyrkobilddning.¹⁵

5. Att vara trogen i det lilla och ödmjuk i det stora.

Vid de lärosäten där James undervisat har han och Kit varit personligt engagerade i studenterna, antingen genom att lärjungaträna dem i sitt hem eller, som vid Tyndale Hall, besvara "dagens teologiska

15. Här gick alltså den gräns för Packer som Lloyd-Jones ville dra redan på 1960-talet, med skillnaden att Packer inte lämnade frivilligt eller utan mångårig kamp och omsorg om sitt sammanhang.

fråga” till frukost. Ingen samling sägs ha varit för liten för att Packer skulle svara ja vid en inbjudan, samtidigt som familjen tjänat troget i de församlingar de tillhört. Det tycks som om livet lärt honom att både gå in genom de dörrar som öppnats och att inte bli besviken om hans ansträngningar inte belönats.

Samtidigt har han förvaltat sitt pund väl och gjort det mesta av sin intellektuella kapacitet inom den akademiska världen. Hans författarskap är så omfattande att det inte går att sammanställa en bibliografi. Själv menar han att hans största bedrift är bibelöversättningen *English Standard Version*, där han varit huvudredaktör – med en kunskap i grekiska som överträffar ordböckernas, inhämtad alltsedan skolåren som tonåring. Och samtidigt bär den inte ens hans namn!

Slutord och tack

Packer övervann sin introverta barndom, blev en framgångsrik lärare inom kyrkan och det beskrivs hur hans engagemang – och skratt – lyst upp många sammanträden och rum. Från biografierna framträder bilden av Packer som något av en *hobbit*: en som gläds över livets goda, avnjuter klassisk musik eller jazz och ”teologiserar” i goda vänners lag. Men ödets lott blev också att ta kampen för tron och att klart lägga fram den sunda läran. (Kanske springer bilden också fram ur vetenskapen att just J.R. R. Tolkien och annan fantasy-litteratur varit uppskattad av Packer!)

När förlaget Reformedia nu publicerar en nyutgåva av *Lär känna Gud* är det som det första verket i serien *Evangeliska klassiker* – vilket jag tror att levnadsteckningen ovan visar är en kategori som boken verkligen tillhör. Språket har genomgått en omfattande bearbetning och modernisering, och boken har uppdaterats med de avsnitt som tidigare utelämnats, bl.a. de historiska psalmer som med rätta upplevdes svåröversatta, samt en ny studieguide. Även denna gång är det ett översättarteam som arbetat med boken, under slutlig ledning av Kristina Djurachkovitch. Som en av dem som beslutade att återutge boken vill jag här tacka var och en som varit involverad i processen.

John Stott rördes till bön när han långsamt tog sig igenom *Lär*

känna Gud. Det är andlig läsning när den är som bäst! Nu hoppas jag att också du ska berikas av din läsning.

Ola Nilsson
f.d. ordförande Reformedia

Böcker – Packers topplista¹⁶

1. John Bunyan, *Kristens resa*
 2. John Calvin, *Institutes of the Christian Religion*
 3. John Owen, flera delar av hans samlade verk
 4. Richard Baxter, *The Reformed Pastor*
 5. Martin Luther, *Om den trålbundna viljan*
- Roman: Fjodor Dostojevskij, *Bröderna Karamazov*
Biografi: Arnold Dallimore, *George Whitefield*

Källor:

Förutom angivna källor vid citat har följande böcker använts övergripande:

George, Timothy (redaktör). *J. I. Packer and the Evangelical Future - The Impact of His Life and Thought*. 2009. Baker Academic, Grand Rapids, Michigan.

Ryken, Leland. *J. I. Packer - An Evangelical Life*. Kindle Edition. 2015. Crossway, Wheaton, Illinois.

16. Leland Ryken (2015) s 186.

Förord till 2005 års upplaga

Det känns som om det var länge sedan som jag skrev de där tidningsartiklarna som så småningom blev till boken *Lär känna Gud*. Och om man tänker på hur vi vanligtvis mäter en livslängd så är det faktiskt så. Det är mer än 30 år sedan som boken trycktes och själva artiklarna började ges ut ett helt decennium tidigare. På den tiden var Storbritannien ett annat rike: tågen drogs fortfarande av ånglok, alla cyklar hade stänkskydd och ringklockor, TV var en lyxvara, datorerna hade ännu inte intagit marknaden och likadant var det med islam.

På den tiden var även jag en annan person, en ung energisk och bibeltroende engelsman som önskade göra skillnad i den här världen. För mig var det en realistisk tanke att Gud skulle föra stora skror av kristna och kyrkor tillbaka till sig själv, genom att man vände tillbaka till Bibeln och evangelium. Men det har dragit längre ut på tiden än jag väntade mig och mycket har både gått förlorat såväl som återvunnits. Den tanke som i dag är mitt ankare är att Gud förblir densamme, även om världen är obeständig.

När man bad mig skriva denna artikelserie, med de läsare som målgrupp som hade tröttnat på religiositet men som längtade efter att känna Gud, tände det gnistor inom mig. Jag hittade lätt formen för artiklarna när jag inför varje ny sådan ställde mig frågan: "Vad önskar jag denna gång förmedla till min läsare?" Även om jag inte då insåg att jag just hade påbörjat en bok, kändes uppdraget viktigt redan från start. Fastän den förste förläggare som tillfrågades avböjde, har boken hjälpt otaliga kristna att växa i sitt andliga liv, blivit en klassiker i de kretsar där man håller Bibeln högt och en välsignelse för alla möjliga sorts läsare, även sådana som inte ingick i min ursprungliga målgrupp. Jag besitter en tjock bunt med tackbrev som är en glädje och skatt för mig, men det är Gud som ska ha äran för allt!

Det är inte alls så att *Lär känna Gud* har undgått kritik. De två kritiska synpunkter som är viktigast för mig själv kommer båda från

kretsar där man står bakom boken i stort. De menar att boken inte har något kapitel som specifikt handlar om Guds helighet, det av Guds personlighetsdrag som anses vara viktigast av alla. Man påpekar också att efter bokens nio sidor i kapitel 6 om treenigheten, så fortsätter den, jag citerar, "som om ingenting hade hänt", vilket skulle förmedla intrycket att den gudomliga treenigheten är av marginell betydelse i bokens budskap. Med all respekt anser jag att båda dessa kritiska synpunkter hamnar fel genom att man fokuserar på ord snarare än på bokens verkliga innehåll. Låt mig förklara.

Att citera sig själv anses allmänt vara en synd, men låt mig med tanke på Guds helighet likväl citera vad jag skrev i min bok *God's Words*:

"När vi kallar Gud 'helig', är det hans gudomliga natur vi vill förmedla, och mer specifikt, de gudomliga egenskaper som visar hur oändligt upphöjd den treenige Jahve är över allt och alla, både i makt och fullkomlighet. Ordet markerar hur Gud står över och utanför allt skapat, hur han är helt annorlunda än vi och finns i en högre existens. Ordet helig riktar vår uppmärksamhet mot allt hos Gud som gör honom värd vår beundran, att vi tillber och vördnadsfullt fruktar honom. Det gör det klart för oss människor hur långt ifrån hans gudomliga natur vi befinner oss. Det stryker först och främst under Guds storhet och makt i jämförelse med människans litenhet och svaghet. För det andra stryker det under hans beslutsamhet att behålla sitt eget rättfärdiga styre, utan hänsyn till hur mycket mänskligheten står emot och försöker omintetgöra hans herravälde. Denna Guds beslutsamhet förvissar oss om att all synd till slut kommer att få sin rättmätiga dom."

Jag tror att jag med rätta kan påstå att alla dessa aspekter av vem Gud är och vad han gör förs fram i kapitel efter kapitel i *Lär känna Gud*, även om inget kapitel handlar uteslutande om Guds helighet.

När det gäller treenigheten vet jag inte vad mina kritiker menar att jag borde ha gjort, efter det att jag förklarat att Gud är både *de* och *han* och att ingen bör tänka på Gud som en utan att samtidigt inse att han är tre i en. Gör vi inte det hamnar vi i unitarism eller triteism. Vad jag faktiskt gör är att i resten av boken lägga ut hur de tre handlar som ett team, en trio med ett och samma mål, nämligen vår fräls-

ning och församlingens förvandling till Guds avbild. För mig personligen känns detta fortfarande som det mest bibliskt korrekta sättet att handskas med ämnet.

Senare i livet har jag själv förstått att det som jag försöker göra i *Lär känna Gud* är att skapa en slags katekes; jag är en kateket för vuxna. Katekeslärarens uppgift är att förklara sanningarna och vårt gensvar på dem, det som definierar den kristnes identitet. Det betyder att jag som evangelist, pastor, själavårdare eller lärare tillämpar denna kunskap på mig själv och sedan på dem som jag undervisar. Precis som en av Molières karaktärer jublade över upptäckten att han hade talat prosa hela sitt liv, så gläder jag mig när jag upptäcker att jag har varit en kateket under hela mitt liv som kristen, även om jag inte upptäckt det förrän på senare tid. *Lär känna Gud* är helt enkelt en katekes!

När man sjösatte ett skepp förr i tiden gjorde man det genom att döpa det med champagne och säga: "Må Gud välsigna detta skepp och alla som seglar därmed." På samma sätt säger jag nu: "Må Gud välsigna denna nyutgåva av *Lär känna Gud* och alla dem som får boken i sin hand."

J.I.P.

Regent College, Vancouver

Januari 2005

Förord till 1972 års upplaga

Som skådespelare trånar efter att få gestalta Hamlet, så har jag längtat efter att få skriva en avhandling om Gud. Likväl är denna bok ingen avhandling. Kanske ger dig bokens omfång intrycket att den försöker vara det, men den som söker en avhandling kommer att bli besviken. Den är på sin höjd ett pärlhalsband; en rad med korta studier om stora ämnen, varav de flesta först publicerades i *Evangelical Magazine*. Till att börja med handlade det om enskilda predikningar, men eftersom de liksom smälte samman i en enda lång predikan om Gud och vårt liv har de nu förts samman i denna bok. Vi har sovat, utelämnat och valt ut de ämnen som vi upplever mest användbara för våra liv.

I *A Preface to Christian Theology* beskriver John Mackay två olika typer av intressen för kristna ting. Han ger oss bilden av människor som sitter på en balkong och betraktar folket som passerar på gatan nedanför. De som sitter på balkongen kan höra människorna därnere tala och till och med prata med dem, de kan ge kritiska kommentarer om folks sätt att gå, avhandla frågor om själva vägen, var den slutar eller vart den leder, vad man kan se från olika utsiktspunkter och så vidare. Men de är bara åskådare och deras problem är rent teoretiska. Resenärerna däremot möter problem som på det stora hela är av praktisk karaktär, även om det också finns en teoretisk sida. De måste välja färdriktning, undersöka hur man tar sig fram och de möter svårigheter som inte bara kräver teoretisk förståelse utan även innefattar beslut och handling. "Balkongsittarna" och resenärerna avhandlar samma ämnesområde men har helt olika problem. När det till exempel gäller *ondskans problem* försöker folket på balkongen hitta en teoretisk förklaring till hur ondskan kan gå ihop med Guds suveränitet och godhet, medan resenärerna tampas rent praktiskt med hur de ska handskas med ondskan och vända den till något gott. Eller när det gäller *synd* så kanske folket på balkongen frågar om människan verkligen är född med arvsynd och inneboende ondska, medan resenären som kämpar med synden inifrån frågar

om det finns något hopp om befrielse. Eller ta frågorna kring *Gudomen*. Medan "balkongsittarna" frågar hur man bara kan få för sig att en Gud kan vara tre, vilken sorts enhet tre kan utgöra och hur tre som är en ens kan vara personer, så vill resenären veta hur han på rätt sätt kan hedra, älska och förtrösta på de tre personer som nu samarbetar för att befria honom från synd och föra hem honom till sin härlighet. Och så kan vi fortsätta. Den här boken riktar sig till resenärer och det är resenärernas frågor som den handskas med och önskar besvara.

Den övertygelse som är denna boks drivkraft är att bristande kunskap om Gud – okunskap både om hans handlande och om hur man kan leva i gemenskap med honom – är en rot till att vår tids kristenhet är så svag. Två olycksaliga trender tycks ha åstadkommit detta tillstånd.

Trend nummer ett är att *de kristnas sätt att tänka har anpassat sig till den moderna tidsandan*; den anda som ynglar fram alltför höga tankar om människan och endast ger rum åt låga tankar om Gud. Nutidens sätt att "handskas" med Gud är att hålla honom på avstånd, om inte helt förneka honom. Ironiskt nog är det vår tids kristna, fullt selsatta med att upprätthålla religiösa ritualer i en icke-religiös värld, som har tillåtit Gud att komma så långt bort. Klarsynta människor som ser detta och känner sorg och avsmak frestas att dra sig undan kristna sammanhang och sträva efter att lära känna Gud på egen hand. Det är svårt att anklaga dem eftersom kyrkans folk – som så att säga ser på Gud från fel sida av teleskopet och därigenom förminskar honom till pygmé-proportioner – inte kan bli något annat än pygmé-kristna. Det är självklart att klarsynta människor vill ha något bättre än det. Dessutom klassar den moderna människan alla tankar på döden, evigheten, domen, själens storhet och de ödesdigra konsekvenserna av sina världsliga val som irrelevanta. Det är ett sorgligt faktum att kristenheten, istället för att höja rösten och påminna världen om vad den håller på att glömma, har vant sig vid att tona ner dessa teman på liknande sätt. Denna anpassning till den moderna tidsandan är i grunden rena självmordet för livet som kristen.

Trend nummer två är att *den moderna skepticismen har grumlat och förvirrat kristenhetens tankevärld*. Under mer än tre århundraden har renässansens naturalistiska surdeg likt en aggressiv cancersjukdom genomsyrat västvärldens sätt att tänka. Sjuttonhundratalets arminianska och deistiska tankegångar, tillsammans med sextonhundratalets socinianism, började i motsats till reformationens teologi, förneka att Gud har direkt och fullständig kontroll över sin värld. Ända sedan dess har teologi, filosofi och vetenskap tillsammans hållit fast vid denna förnekelse. Följden blev att Bibeln tillsammans med många av den historiska kristenhetens viktigaste landmärken har utsatts för skarpt artilleri. De mest grundläggande fakta som vi bygger tron på ifrågasatts allt sedan dess. Mötte Gud verkligen Israels folk i Sinai? Var Jesus mer än en andlig människa? Skedde verkligen de under som vi läser om i evangelierna? Är inte evangeliernas Jesus i stort sett en sagofigur? Och så vidare.

Men det är inte allt. Den skeptiska synen på gudomlig uppenbarelse och kristendomens ursprung har avlat fram en bredare skepticism som överger alla föreställningar om att det skulle finnas en absolut sanning. Därmed finns inte heller något verifierat hopp om att människan kan veta något om Gud. Därför förmodas det nu för tiden att, eftersom det inte finns någon Gud utanför mitt eget psyke, så har mina religiösa uppfattningar inget att göra med min vetenskapliga kunskap om ting utanför mig själv. Den osäkerhet och förvirring som råder omkring Gud i våra dagar är värre än något som funnits, sedan den gnostiska teosofin under andra århundradet efter Kristus försökte svälja kristendomen.

Det har ofta sagts att dagens teologi befinner sig på sin höjdpunkt och när det gäller akademisk expertis och kvalitén på de böcker som publiceras så kan det mycket väl stämma. Likväl är det länge sedan teologin var så svag och klumpig när det gäller dess viktigaste uppgift, nämligen att hjälpa kristenheten hålla sig till evangeliets sanningar. För närmare 90 år sedan (nu ca 150 år sedan. Reds. anm.) beskrev C.H. Spurgeon hur han såg baptisterna vackla och vara på tillbakagång i sin inställning till Skriften, försoningen, mänsklighetens tillstånd och dess framtid. Säkert skulle han då beskriva dagens

protestantiska tankar om Gud som rena stört dykningen.

”Ställ er vid vägarna och spana, fråga efter de urgamla stigarna. Fråga efter den goda vägen och vandra på den, så ska ni finna ro för era själar” (Jer 6:16). Det är just en sådan inbjudan denna bok vill vara. Den är inte så mycket en kritik mot nya vägar, förutom indirekt, utan mer en innerlig vädjan att komma tillbaka till de urgamla stigarna i visshet om att ”den goda vägen” fortfarande är densamma. Jag förväntar mig inte att mina läsare ska tycka att jag är expert inom de områden som jag tar upp. ”De som precis som jag”, skrev C.S. Lewis, ”har en fantasi som vida överträffar deras lydnad får utstå ett rättvist straff. Vi har så lätt för att föreställa oss tillstånd som är mycket högre än vad vi själva har nått fram till. Om vi beskriver vad vi fantiserar om kan vi lura både oss själva och andra att tro att vi faktiskt har varit där” (*Kärlekens fyra ansikten*, Libris).

När det gäller uppbyggelselitteratur är det viktigt att alla, både läsare och författare, lyssnar på vad Lewis säger här. Likväl står det skrivet: ”Men vi har samma trons Ande som i skriftordet: ’Jag tror, därför talar jag.’ Även vi tror, och därför talar vi” (2 Kor 4:13). Som författare till denna bok har jag upplevt stor välsignelse genom att begrunda och reflektera omkring allt jag skriver. Om någon som läser boken blir lika välsignad som jag själv, då har det sannerligen varit mödan värt.

J.I. Packer
Trinity College, Bristol
Juli 1972

Del 1

Lär känna Herren

Att studera Gud

Den sjunde januari 1855 inledde pastorn i New Park Street Chapel, Southwark, England, sin förmiddagspredikan med orden:

Någon har sagt att om man ska studera mänskligheten måste man börja med människan själv. Jag håller med om detta och jag tror att det är lika sant att om man vill studera Guds barn, hans utvalda, då måste man börja med Gud själv. För Guds barn finns ingen högre vetenskap, ingen djupare filosofi och inget som är mer värt att investera i och ägna sig åt än att studera Guds namn, hans natur, hans person, hans verk, hans gärningar och detta oerhörda att vi får kalla denne store Gud för vår Far.

När vi begrundar Gudomen utvecklas vårt tänkande på ett exceptionellt sätt. Det är ett ämne som är så omfattande att alla våra tankar förlorar sig i dess oändlighet. Det finns många ämnen som vi klarar av att fatta och ge oss i kast med. När vi håller på med dem kan vi känna en viss tillfredsställelse, gå vidare och tänka: "Det här begriper jag." Men när vi kommer till denna, den högsta av alla vetenskaper, upptäcker vi att vår lodlina inte kan pejla dess djup och att våra falkögon inte förmår mäta dess höjd. Vi kommer till slutsatsen att människan i sin fåfänga vill vara vis, men att hon när allt kommer till kritan inte är klokare än ett vilt åsnefö. Vi kan inte låta bli att utbrista: "Jag själv är ju från i går och vet inget." Inget ämne vi fördjupar oss i tenderar att ödmjuka oss så som studiet av Guds eget väsen.

Men samtidigt som ämnet ödmjucar oss vidgar det också vårt förstånd. Den som ofta tänker på Gud kommer att ha ett vidare perspektiv än den som bara låter tankarna syssla med det som försiggår på det här lilla klotet ... Och det som vidgar sinnet allra mest är kunskapen om Kristus och honom som korsfäst och kunskapen om den treenige Gudens härlighet. Ingenting kan på samma sätt utveckla vårt intellekt och vidga vår själs horisont som ett hängivet och uthålligt studium av det stora ämnet Gudomen.

Och samtidigt som detta ämne ödmjucar och vidgar ger det oss också tröst. När vi begrundar vem Jesus är och vad han gjort får vi läkedom för alla våra sår, genom att tänka på Fadern övertinner vi sorg och bedrövelse och genom att vara mottagliga för den helige Andes inflytande får vi hjälp i alla svårigheter. Vill du bli fri från din sorg? Vill du dränka dina bekymmer? Kasta dig då i Gudomens djupaste hav, förlora dig själv i dess oändlighet. Du kommer att återvända förnyad och styrkt som från en skön vila. Jag känner inte till något som har en sådan förmåga att trösta själen, att stilla sorgens och nödens svallande vågor, att tala frid mitt i prövningens storm, som att hängivet inrikta sina tankar på Gud. Det är detta jag inbjuder er att göra denna morgon ...

Dessa ord som uttalades för över hundrafemtio år sedan av C.H. Spurgeon, som då bara var 20 år gammal, är lika sanna i dag som de var då. Och de passar som inledning till en serie av studier över Guds natur och karaktär.

Vem behöver teologi?

”Men vänta lite!” säger någon: ”Jag har en fråga: Måste vi nödvändigtvis göra den här resan? Vi vet att folk på Spurgeons tid tyckte att teologi var intressant, men jag tycker det är tråkigt. Varför måste vi i vår tid ägna oss åt ett sådant studium? Det är väl åtminstone inget för en lekman! När allt kommer omkring befinner vi oss ju på 2000-talet och inte 1855!”

En motiverad fråga. Jag tror att det finns ett bra svar på den. Den som ställer frågan utgår tydligen från att ett studium av Guds natur och egenskaper är opraktiskt och saknar betydelse för våra liv. Men egentligen är det precis tvärt om. Att vi har kunskap om vem Gud är avgör hur vi lever våra liv. Det skulle vara hjärtlöst att ta en av Amazonas urinvånare som inte kan engelska, flyga honom till London och lämna honom där på Trafalgar Square utan förklaring och sedan låta honom ta sig fram bäst han kan, helt utan kunskap om engelska eller om England. Vi är lika hjärtlösa mot oss själva om vi försöker leva i den här världen utan kunskap om den Gud som skapat den och är Herre över den. Världen blir då en främmande,

vanvettig och plågsam plats och det liv du lever i den blir en sorglig och förvirrad upplevelse. Om du inte vill lära känna Gud dömer du dig själv till att stappla fram genom livet med förbundna ögon. Du kommer inte att ha någon uppfattning om vart du är på väg eller vad som finns omkring dig. Du kastar då bort ditt liv och förlorar din själ.

Om vi nu insett hur viktigt det är att studera Gud är det dags att sätta igång. Men var ska vi börja? Det är tydligt att vi måste börja där vi befinner oss. Det innebär att vi ger oss ut i en storm, för läran om Gud har blivit ett stormcentrum i vår tid. Den så kallade "debatten om Gud" med alla dess slagord rasar omkring oss: "Vi måste göra oss av med vår gudsbild!" ... "Gud är död" ... "Visst kan vi läsa trosbekännelsen men att tro på den är en helt annan sak", och så vidare. Vi får höra att allt detta snack om Gud som de kristna har hållit på med genom historien är strängt taget bara nonsens. Den sortens undervisning som lär ut att man kan veta något om Gud är helt enkelt föråldrad - "kalvinism", "fundamentalism", "protestantisk skolastik" ...

Men hur ska vi förhålla oss då? Om vi skjuter upp resan till dess stormen helt lagt sig kanske vi aldrig kommer iväg.

Jag har ett förslag. Ni kanske kommer ihåg från John Bunyans klassiska bok *Kristens resa* hur Kristen reagerade när hans fru och barn vädjade till honom att avbryta resan som han gett sig ut på: "Han stack fingrarna i öronen och fortsatte att springa och ropade: Liv, liv, evinnerligt liv!" Jag vill just nu be er stänga öronen en stund för dem som påstår att det inte finns någon väg som leder till kunskap om Gud och istället slå följe med mig en bit på vägen, så får vi se. Det är ju när allt kommer omkring först när man tagit en tugga av maten som man vet om den smakar bra. På samma sätt oroar den som följer en utstakad väg sig inte när han hör hur folk som står vid sidan av vägen påstår att det inte finns någon väg.

Vi ger oss iväg, antingen det stormar eller inte. Men först måste vi ta ut kursen.

Det finns fem grundläggande sanningar, fem grundprinciper i kunskapen om Gud som får bestämma kursen för vår resa. Här har du dem:

1. Gud har talat till människan, och Bibeln är hans ord. Genom hans ord får vi reda på hur vi kan bli frälsta.
2. Gud är Herre och Kung över sin värld. Han råder över allt för sin egen äras skull. Genom allt som han gör ser vi hans fullkomlighet och det får både människor och änglar att tillbe honom.
3. Gud är Frälsaren som genom Herren Jesus Kristus i sin suveräna kärlek räddar dem som tror på honom från syndens skuld och makt. Han gör dem till sina söner och döttrar och välsignar dem därmed.
4. Gud är treenig. Inom Gudomen finns tre personer – Fadern, Sonen och den helige Ande. Alla tre samarbetar i den frälsning där vi friköps från synden och försonas med Gud. Fadern är den som beslutar om frälsningen, Sonen är den som möjliggör den och den helige Ande är den som gör oss delaktiga av den.
5. Gudsfruktan innebär att man ger sitt gensvar på Guds uppenbarelse, genom tillit och lydnad, bön och tillbedjan, överlåtelse och tjänst. Vi måste se våra liv och leva våra liv i ljuset av Guds ord. Det är just detta och inget annat som sann gudsfruktan innebär.

Det är i ljuset av dessa allmänna och grundläggande sanningar som vi nu ska undersöka vad Bibeln säger oss om Guds natur och karaktär. Vi befinner oss i samma situation som några resenärer som på avstånd har sett ett stort berg, rest runt omkring det och då lagt märke till hur det dominerar landskapet. Nu är det dags att närma sig berget för att bestiga det.

Grundtema

Vad kommer klättringen att innebära? Vilka ämnen kommer vi att ge vår tid och uppmärksamhet?

Vi kommer att behandla Guds *gudom*, med andra ord de egenskaper hos Gud som skiljer honom från människan och markerar avståndet mellan Skaparen och de människor han skapat. Det gäller sådana egenskaper som hans självexistens, hans oändlighet, hans evighet och hans oföränderlighet. Vi kommer att utforska Guds *kraft*: hans allmakt och allvetande, att han är överallt och ständigt närvarande. Vi kommer också att stanna inför Guds *fullkomlighet*, de sidor

i hans moraliska karaktär som uppenbaras i hans ord och gärningar – hans helighet, kärlek och barmhärtighet, sannfärdighet, trofasthet, godhet, tålmod och rättvisa. Vi ska se vad som behagar honom och vad som väcker anstöt hos honom, vad som gör honom vred och vad som ger honom tillfredsställelse och glädje.

För många av oss är dessa ämnen ganska främmande men så har det inte alltid varit för Guds folk. Det fanns en tid när Guds egenskaper ansågs vara så viktiga att de togs med i den katekes som alla barn skulle lära sig och som alla vuxna medlemmar i kyrkorna förväntades behärska. Den fjärde frågan i Westminster's lilla katekes är: "Vad är Gud?" Svaret lyder: "Gud är en Ande, oändlig, evig och oföränderlig till sitt varande, sin vishet, makt, helighet, rättfärdighet, godhet och sannfärdighet." Teologen Charles Hodge ansåg detta svar vara "troligen den bästa definitionen av Gud som en människa någonsin skrivit ner". Numera är det få – om ens några – barn som får lära sig katekesen. Det är också få av vår tids kristna som någonsin har hört en serie predikningar som på djupet går igenom läran om Guds egenskaper, så som Charnock gjorde i *Discourses on the Existence and Attributes of God* (1682). Det är inte heller många som har läst en enkel och lättfattlig bok eller artikel som handlar om Guds natur, för det finns knappast sådana skrifter nu för tiden. Vi kan alltså vänta oss att träffa på mycket nytt när vi nu ska utforska Guds egenskaper – mycket som kommer att ge oss nya intryck och tankar att fundera över och smälta.

Att använda kunskapen rätt

Av just den orsaken behöver vi innan vi börjar bestiga detta berg stanna upp och ställa oss en mycket grundläggande och viktig fråga. Den handlar om vilka motiv vi har när vi studerar Guds heliga bok. Vad är syftet med mitt studium? Vad tänker jag göra med den kunskap jag får om Gud? Vi måste nämligen vara medvetna om att om vi försöker skaffa oss teologisk kunskap för dess egen skull kommer den att göra oss både stolta och uppblåsta. Ämnets storhet kommer att berusa oss. Vi börjar tro att vi befinner oss på en högre andlig nivå än andra kristna, har större insikt och bättre förståelse av bibliska

sanningar än de har. Och så börjar vi se ner på dem vars teologiska uppfattningar inte verkar särskilt genomtänkta och avfärdar dem som otillräckliga. Resultatet blir just vad Paulus varnar de självbelåtna korintierna för: "... kunskapen gör oss uppblåsta, medan kärleken bygger upp. Om någon tycker sig ha kunskap om något, så har han ännu inte den kunskap han borde ha" (1 Kor 8:1-2). Att se teologisk kunskap som ett självändamål och att studera Bibeln utan något högre motiv än en önskan att kunna alla svar är den snabbaste vägen till ett självbelåtet självbedrägeri. Vi måste vara på vår vakt mot sådana attityder och be Gud bevara oss från dem.

Vi konstaterade tidigare att andlig hälsa går hand i hand med läromässig kunskap. Men det är lika sant att läromässig kunskap, om man söker den i fel syfte och värderar den med fel måttstock, inte för med sig andlig hälsa. På det viset kan bibelstudier där vi bara är ute efter att samla kunskap bli en verklig fara för det andliga livet. Vi har i dag lika stor anledning att vara på vår vakt på den här punkten som korintierna på sin tid.

"Men", frågar någon, "är det inte naturligt för en människa som har blivit född på nytt att älska Guds uppenbarade sanning och försöka förstå så mycket som möjligt av den?" Se på Psalm 119 i Psaltaren - "lär mig dina stadgar ... öppna mina ögon, så att jag ser undren i din undervisning ... vad jag älskar din undervisning! ... vad ljuvligt ditt ord är på min tunga! ... ge mig förstånd så att jag lär känna dina vittnesbörd" (v 12, 18, 97, 103, 125). Längtar inte varje Guds barn, precis som Psalmisten, efter att få lära sig så mycket som möjligt om sin himmelske Far? Är inte det faktum att man har fått en kärlek till hans sanning ett bevis för att man blivit född på nytt? (se 2 Tess 2:10). Är det inte rätt att försöka tillfredsställa denna guda-givna längtan så mycket det bara går?

Jo det stämmer, men om vi går tillbaka till Psalm 119 ser vi att Psalmisten var angelägen om att få praktisk kunskap om Gud - inte bara teoretisk. Hans högsta önskan var att lära känna Gud själv och glädja sig i honom. Han såg inte kunskapen om Gud som något annat än ett medel att uppnå detta mål. Han ville förstå Guds sanning för att hans hjärta skulle kunna ge sitt gensvar på den och för

att den skulle få forma hans liv. Lägg märke till vad som betonas i de första verserna: "Saliga är de som vandrar i fullkomlighet, som lever efter HERRENS undervisning. Saliga är de som tar vara på hans vittnesbörd, som söker honom av hela sitt hjärta ... Om bara mina vägar var rätta så att jag höll dina stadgar! (Ps 119:1, 2, 5). Han såg inte sanning och renlärighet, biblisk undervisning och teologi som självändamål utan som medel för att kunna leva ett gudfruktigt liv. Det som var mest angeläget för honom var att ha gemenskap med och tjäna den store Gud vars sanning han försökte förstå.

Detta måste också vara vår inställning. Vår målsättning när vi studerar Gudomen måste vara att bättre lära känna Gud själv. Vi måste vara angelägna om att inte bara få mer teoretisk kunskap om Guds egenskaper utan också att lära känna den Gud som har dessa egenskaper. På samma sätt som han är ämnet för vårt studium och den som hjälper oss att förstå, måste han också själv få vara målet för det. När vi studerar Gud måste det också få leda oss till Gud. Det var själva avsikten med att Gud gav oss uppenbarelsen, och det är med det syftet vi måste använda det han visar oss.

Reflektera över sanningen

Hur ska vi då kunna omvandla vår kunskap *om* Gud till gemenskap *med* Gud? Metoden är krävande men enkel. Det innebär att vi gör varje sanning vi lär oss *om* Gud till ett ämne att reflektera över *inför* Gud, så att det leder till bön och tillbedjan.

Vi kanske vet en del om vad bön innebär, men vad är meditativ reflektion? Vi har all anledning att fråga, för biblisk meditation är en bortglömd konst i vår tid, och det är en stor förlust för många kristna att de aldrig lärt sig den. Den sortens meditation innebär att man tänker igenom, begrundar och tillämpar allt det som man känner till om Guds gärningar, avsikter och löften. Det handlar om en helig tankeverksamhet, där man är medveten om att man tänker inför Guds ansikte, under Guds överinseende och med Guds hjälp. Det är ett sätt att umgås med Gud. Avsikten är att få en klarare syn på Gud, intellektuellt och andligt, och att hans sanning ska få påverka ens

hjärta och sinne helt och hållet. Det är ett sätt att tala till sig själv om Gud och om sig själv.

Ofta innebär det att man resonerar med sig själv – man argumenterar sig ut ur tvivel och otro till en klar förståelse av Guds kraft och nåd. Vår ödmjukhet växer alltid när vi begrundar Guds storhet och härlighet och ser vår egen litenhet och syndfullhet. När vi begrundar Guds nåds outrannsakliga rikedomar som han uppenbarar i Herren Jesus Kristus uppmuntrar och styrker det oss. Det tröstar oss i den gamla starka betydelse som ordet tröst har i Bibeln. Det var detta Spurgeon betonade i avsnittet vi citerade i början, och det är sant. Det är när vi tränger allt djupare in i denna upplevelse av hur Guds storhet och härlighet både ödmjukar och upphöjer oss som vår kunskap om Gud växer. Och med den växer också vår frid, kraft och glädje. Må Gud hjälpa oss att använda denna vår kunskap om honom så att vi alla i sanning ”lär känna Herren”.

Det folk som känner sin Gud

Jag promenerade i solskenet tillsammans med en teolog. Han hade, genom att drabba samman med höga kyrkliga ledare i en debatt om nådens evangelium, förstört alla sina chanser att avancera inom den akademiska världen. "Men det gör inget", sade han, "för jag har fått lära känna Gud och det har inte de." Påpekandet var bara en parentes, en kommentar i förbigående till något jag hade sagt. Men den fastnade likväl i mitt minne och fick mig att tänka.

Jag tror inte att många av oss utan vidare skulle säga att vi har lärt känna Gud. Orden förutsätter en bestämd och påtaglig upplevelse som de flesta av oss, om vi är ärliga, måste erkänna att vi fortfarande är främmande för. Vi kanske kan vittna om vår omvändelse och berätta hur den gick till. Vi säger att vi känner Gud – det är ju i alla fall det som förväntas av bibeltroende kristna. Men skulle vi verkligen utan att tveka våga säga att vi har lärt känna Gud? Jag tvivlar på det, eftersom jag misstänker att för de flesta av oss har upplevelsen av Gud aldrig blivit så levande.

Jag tror inte heller att många av oss är beredda att säga, att i ljuset av den kunskap vi nu har om Gud, så betyder de besvikelser och sorger som vi gått igenom inte något. För faktum är att för de flesta av oss *har* de betydelse. Vi lever med dem och kallar dem vårt "kors". När vi tänker på våra sorger – och det gör vi ofta – så halkar vi lätt in i bitterhet, mörker och uppgivenhet. Den attityd vi visar upp inför världen är en slags torr stoicism som är milsvitt skild från den "obeskrivliga, himmelska glädje" som Petrus förutsatte att hans läsare ägde (1 Petr 1:8). "Arma stackare", säger våra vänner om oss, "tänk vad de har fått *lida*" – och precis så känner vi också själva.

De som verkligen har lärt känna Gud har dock inget till övers för den typen av falsk hjältediktning. De grubblar aldrig över att de hade kunnat ha ett helt annat liv. De tänker inte på vad de har gått miste om utan på vad de har fått.

Paulus är ett bra exempel: "Men allt det som förr var en vinst för mig räknar jag nu som förlust för Kristi skull. Ja, jag räknar allt som förlust, för jag har funnit det som är långt mer värt: kunskapen om Kristus Jesus, min Herre. För hans skull har jag förlorat allt och räknar det som skräp, för att vinna Kristus och bli funnen i honom ... Då får jag lära känna Kristus ..." (Fil 3:7-10).

När Paulus säger att han betraktar det han förlorat som skräp, menar han inte bara att han anser det värdelöst, utan han menar också att han inte ständigt går omkring och tänker på det. Vilken normal människa slösar tid på att nostalgiskt drömma om dynga? Ändå är det många av oss som gör just det. Det visar hur lite vi har förstått av vem Gud är.

Att "känna" eller "känna till"

Här behöver vi vara uppriktiga mot oss själva. Kanske vi är renläri- ga, så kallade evangelikala kristna. Vi kan förklara evangeliet på ett klart och tydligt sätt, och vi upptäcker på långt håll när en lära är osund. Om någon frågar oss hur man kan lära känna Gud kan vi genast komma med rätt formel: Vi lär känna Gud genom att Herren Jesus Kristus i sin död på korset försonade oss med Gud. Precis som han har lovat blir vi genom den helige Andes kraft delaktiga av detta när vi tror på honom. Ändå är glädje, godhet och frimodighet – detta som kännetecknar dem som har lärt känna Gud – sällsynt bland oss. Det kanske till och med är vanligare i andra kristna kretsar, där man jämförelsevis inte har lika klara begrepp om evangeliets innehåll. Även på det området verkar det som om de sista kommer att bli de första och tvärtom. Att lära känna Gud personligen – om än aldrig så lite – är värt mer än att ha stor kunskap *om* honom.

För att fokusera mer på just detta vill jag lägga till två saker:

För det första kan man veta en hel del om Gud utan att känna honom på ett personligt sätt. Jag är säker på att många av oss aldrig insett det. Vi har blivit intresserade av teologi (och det är naturligtvis ett högst fascinerande ämne; på 1600-talet var teologi varje bildad mans hobby). Vi läser teologiska utläggningar och studerar böcker till kristendomens försvar. Vi tränger in i kyrkohistorien och studerar de kristna

trosbekännelserna. Vi lär oss var olika saker står i Bibeln. Andra visar uppskattning för vår kunskap och vi blir ombedda att tala offentligt om vad vi har för uppfattning i olika frågor. Vi får leda bibelstudiegrupper och skriva uppsatser och artiklar. Vi får ansvaret för att undervisa och bedöma vad som är den rätta läran i de kristna kretsar där vi hör hemma. Våra vänner berättar för oss hur mycket de värdesätter vår hjälp. Det sporrar oss att fortsätta att utforska Guds sanningar så att vi kan motsvara alla de förväntningar som ställs på oss.

Allt det här är bra. Likväl kan man inte påstå att ett intresse för teologi, kunskap om Gud och en förmåga att genomtänkt tala om kristna ämnen är lika med att känna Gud. Man kan känna till lika mycket om Gud som Jean Calvin – och det kommer vi förr eller senare att göra om vi noggrant studerar Calvins verk – men ändå kan det vara så att vi (till skillnad från Calvin) knappt känner Gud alls.

För det andra kan man veta en hel del om gudsfruktan utan att känna Gud på ett personligt sätt. Det beror på vilka predikningar man hör, vilka böcker man läser och vilka människor man umgås med. I vår analytiska och teknologiska tid saknas det verkligen inte böcker på kyrkornas bokbord och inte heller predikningar som betonar den praktiska sidan av tron. De handlar om hur man ber, hur man vittnar, hur man läser Bibeln, hur man ger tionde, hur man uppträder som ung kristen, hur man uppträder som äldre kristen, hur man blir en glad kristen, hur man blir en helgad kristen, hur man leder människor till Kristus, hur man tar emot dopet i den helige Ande (eller hur man undviker att ta emot det), hur man talar i tungor (eller hur man kan bortförklara karismatiska yttringar) och hur man kan klara av allt annat som förknippas med kristen tro. Det saknas inte heller biografier som berättar om kristnas erfarenheter under gångna tider.

En sak är klar, oavsett vad man säger om allt detta: Det finns gott om möjligheter att skaffa sig andrahandskunskaper om det kristna livet. Har man dessutom fått en god portion sunt förnuft, kan man ofta använda denna kunskap till att hjälpa mer instabila kristna, som trasslat till det för sig, att komma på fötter och se sina problem i rätta proportioner. Då kan man nästan bli betraktad som en självvårdare.

Man kan ha allt det här och ändå inte känna Gud på ett personligt sätt.

Vi kommer alltså tillbaka till utgångspunkten. Det handlar inte bara om att vara bra på teologi eller vara "balanserad" (vilket otroligt självmedvetet ord!) i vårt sätt att ta oss an problem i livet som kristna. Frågan kvarstår om vi ärligt och uppriktigt kan säga att vi lärt känna Gud, inte därför att det är vad vi som renläriga kristna bör säga, utan därför att det faktiskt förhåller sig så. Kan vi dessutom säga att eftersom vi har lärt känna Gud, är det inte längre så viktigt att vi har haft det besvärligt och gått miste om en del positiva upplevelser på grund av att vi följer honom, då är det ett tecken på att vi verkligen känner Gud. Och kan vi inte säga det, är det ett tecken på att vi verkligen behöver tänka igenom vad som är skillnaden mellan att känna Gud och att bara ha en massa kunskap om honom.

Bevis på att man känner Gud

Vi har sagt att när en människa känner Gud berörs hon inte längre så djupt av svårigheter och förluster. Det som hon har vunnit väger tyngre än det som hon avstått från. Vilka andra konsekvenser får gemenskapen med Gud för en människas liv? Bibeln svarar på den frågan från olika utgångspunkter. Det tydligaste och mest slående svaret får vi troligen från Daniels bok. Vi kan sammanfatta Daniels vittnesbörd i fyra påståenden.

1. De som känner Gud ivrar för och ger sin energi åt att göra det Gud vill. I ett av de profetiska kapitlen i Daniels bok läser vi: "Men de av folket som känner sin Gud ska stå fasta och hålla ut", (enligt engelsk översättning "gå till verket") (Dan 11:32). Detta påstående börjar med "men" och står i stark kontrast till den "föraktlige man" som omtalas i vers 21. Han ställer upp "förödelsens styggelse", och med smickrande ord ska han locka dem till avfall som kränkt förbundet med Gud (v 31, 32). Det visar att de människor som känner Gud reagerar mot de tendenser runt omkring dem som vänder sig mot Gud. När någon trotsar deras Gud eller nonchalerar honom kan de inte vara överksamma. De känner att de måste göra något. Den vanära

som Guds namn utsätts för sporrar dem till att handla.

Det här är precis vad vi ser hända i de historiska kapitlen i Daniels bok. Där får vi läsa om de "stora ting" som Daniel och hans tre vänner uträttade. De var män som kände Gud, och följden blev att de kände sig tvingade att träda fram och aktivt ta ställning mot de seder och påbud som de gudlösa, avgudadyrkande makthavarna tvingade på folket. Särskilt Daniel tycks ha varit en man som aldrig såg genom fingrarna med sådana förordningar. Istället kände han sig tvingad att offentligt ifrågasätta dem. Han ville inte riskera att bli rituellt förorenad genom att äta av kungens mat. Istället insisterade han så starkt på att få hålla sig till vegetarisk kost att överste hovmannen blev bestört (Dan 1:8-16). När Darejaves förbjöd att man bad till någon annan än till honom själv under en månad och införde dödsstraff för den som överträdde förbudet, fortsatte Daniel inte bara med att be tre gånger om dagen, utan han gjorde det till och med framför ett öppet fönster, så att alla kunde se vad han höll på med (6:10 f).

En sådan gest får inte misstolkas. Det var inte så att Daniel var någon besvärlig, egensinnig person som frossade i upproriskhet och endast var nöjd då han hade satt sig ordentligt på tvären mot de styrande. Det är bara så att de som känner sin Gud vet i vilka situationer Guds sanning och ära sätts på spel, antingen det sker öppet eller mer förtäckt. Även om det skulle föra med sig personliga risker försöker de dra folks uppmärksamhet till saken och arbetar för att få en förändring till stånd.

Denna kampvilja för Gud och hans sak tar inte slut i och med att man på något sätt uttryckt den offentligt. Den börjar inte ens där. Människor som känner Gud är framför allt människor som ber, och bönen är deras viktigaste medel när de entusiastiskt och uthålligt kämpar för att Gud ska få all ära. I Daniels bok, kapitel 9, läser vi hur profeten kom "att i skrifterna lägga märke till" att den förutsagda tiden för Israels fångenskap led mot sitt slut. Samtidigt insåg han att folkets synd fortfarande var så stor att den snarare skulle föra med sig Guds dom än hans nåd. Då bestämde han sig för att söka Gud "med ivrig bön och åkallan och fastade i säck och aska" (v 3). Han

bad att Jerusalem skulle återupprättas, och han bad med en glöd och hänförelse och vanda som är helt främmande för de flesta av oss. Den frukt som sann gemenskap med och kunskap om Gud oundvikligen ger är kraft till att be för Guds sak. Det är en kraft som man inte kan få utlopp för annat än genom bön. Ju bättre man känner Gud, desto mer kraft får man. Det här är ett område där vi kan pröva oss själva. Vi kanske inte befinner oss i en sådan ställning att vi kan göra offentliga uttalanden mot gudlöshet och avfall. Vi kanske är gamla eller sjuka eller på något annat sätt begränsade av vår fysiska situation. Ändå kan vi reagera mot den ogudaktighet och det avfall vi ser i vardagslivet runt omkring oss – vi kan göra det genom bön. Om vi saknar kraft för sådan bön och alltså sällan ber för sådana saker, är det ett säkert tecken på att vi ännu inte har lärt känna Gud.

2. De som känner Gud har höga tankar om honom.

Vi har inte tillräckligt med utrymme här att ta med allt som Daniels bok har att säga om Guds vishet, makt och sanning; om hur denne store Gud styr historien och visar sin suveränitet i hur han dömer och visar nåd mot individer och folk, allt i överensstämmelse med sin goda vilja. Det räcker med att säga att det knappast finns någon mer kompakt eller levande beskrivning i hela Bibeln av den mångfacetterade verklighet som Guds suveränitet utgör.

Det babyloniska riket i all sin härlighet och makt hade slukat Palestina – och av framtidsutsikterna att döma skulle flera stora världsriken ta över när de tappade makten. Mänskligt sett verkar Israel försvinnande litet och obetydligt. Mot den bakgrunden utgör Daniels bok en dramatisk påminnelse om att Israels Gud är kungars Kung och herrars Herre, att "det är himlen som har makten" (4:23), att Guds hand oavbrutet finns med i historien, att det är han som äger historien, att historien är uppenbarelser av hans eviga plan och att det är Gud och hans rike som till slut kommer att stå som segrare.

I Daniels bok påminns vi genomgående om denna centrala sanning, när han undervisar Nebukadnessar i kapitel 2 och 4, när han påminner Belsassar om den i kapitel 5:18–23, när Nebukadnessar erkänner den i 4:34–37, och när Darejaves bekänner den i 6:25–27.

Denna sanning är grunden för Daniels böner i kapitel 2 och 9.

Den ger honom också mod att sätta sig upp mot överheten (kapitel 1 och 6) och ger hans vänner mod att göra samma sak i kapitel 3. Den utgör det huvudsakliga innehållet när Gud avslöjar sina framtidsplaner för Daniel i kapitel 2, 4, 7, 8 och 10–12. Det handlar om sanningen att "den Högste råder över människors riken" (4:22, jfr 5:21). Han vet och förutser allt, och allt sker i enlighet med hans eviga rådslut. Därför kommer han att få sista ordet både i världshistorien och i varje människas liv. Hans rike och hans rättfärdighet kommer att segra till slut. Varken människor eller änglar kan hindra honom från att utföra sitt rådslut.

Daniels böner visar oss att hans sinne fylldes av dessa tankar om Gud. Hur en människa ber visar vilken gudsbild hon har. "Lovat är Guds namn från evighet till evighet, för vishet och makt tillhör honom. Han låter tider och stunder skifta, han avsätter kungar och tillsätter kungar, han ger de visa deras vishet ... han vet vad som finns i mörkret, och ljuset bor hos honom" (2:20–22). "O Herre, du store och fruktade Gud, du som håller fast vid förbundet och nåden mot dem som älskar dig och håller dina bud ... Du, Herre, är rättfärdig ... hos HERREN vår Gud finns barmhärtighet och förlåtelse ... HERREN vår Gud är rättfärdig i alla de gärningar han gör ..." (9:4, 7, 9, 14).

Är det sådana tankar vi har om Gud? Är det här den uppfattning om Gud som kommer fram i våra böner? Är det denna insikt om hans helighet, hans moraliska fullkomlighet och hans barmhärtiga trofasthet som bevarar oss ödmjuka och beroende, så att vi vördar och lyder honom som Daniel gjorde? Också detta är ett mått på hur mycket eller lite vi känner Gud.

3. De som känner Gud vågar mycket för honom.

Daniel och hans vänner var män som tog risker. Men de var inte dumdristiga. De visste vad de gjorde. Och de hade beräknat kostnaden. De visste mycket väl vilka följder deras handlingar skulle få om inte Gud grep in på ett mirakulöst sätt – vilket han gjorde. Men dessa saker ruckade dem inte. När de väl var förvissade om vad som var rätt, krävde lojaliteten mot Gud att de lydde, oavsett vilka följder det förde med sig. Oswald Chambers uttryckte det så här: "Med ett leende

rentvådde de sina händer från konsekvenserna.” “Man måste lyda Gud mer än människor”, sade apostlarna (Apg 5:29). “Jag anser inte mitt liv vara värt något för mig själv, bara jag får fullborda mitt lopp ...”, sade Paulus (Apg 20:24).

Det var just den attityden som Daniel, Sadrak, Mesak och Abed-Nego hade. Det är samma attityd som alla som känner Gud har. Det kan ibland upplevas plågsamt svårt att avgöra vilket handlingsätt som är rätt, men när de väl har fått det klart för sig följer de det utan att tveka. Det bekymrar dem inte att det finns andra bland Guds folk som ser annorlunda på saken och inte gör gemensam sak med dem. (Var Sadrak, Mesak och Abed-Nego de enda judar som vägrade att tillbe Nebukadnessars bildstod? I det som finns nerskrivet finns ingenting som antyder att de vare sig visste eller brydde sig om det. De visste bara hur de personligen måste handla och det räckte för dem.) Denna test ger oss en fingervisning om hur väl vi känner vår Gud.

4. De som känner Gud upplever att livet i hans gemenskap är meningsfullt och tillfredsställande.

Ingen frid kan jämföras med den frid de människor har som är fullt förvissade om att de har lärt känna Gud och att Gud känner dem. Den gemenskapen blir en försäkran om att han ser på dem med glädje och kärlek både i livet, i döden och under hela evigheten. Det är den friden Paulus talar om i Romarbrevet 5:1: “När vi nu har förklarats rättfärdiga av tro, har vi frid med Gud genom vår Herre Jesus Kristus ...” I Romarbrevet 8 gör Paulus en grundlig analys av vad friden innebär: “Så finns nu ingen fördömelse för dem som är i Kristus Jesus ... Anden själv vittnar med vår ande att vi är Guds barn. Och är vi barn så är vi också arvingar ... Vi vet att allt samverkar till det bästa för dem som älskar Gud ... Och dem som han har förklarat rättfärdiga har han också förhärligat ... Om Gud är för oss, vem kan då vara emot oss? ... Vem kan anklaga Guds utvalda? ... Vem kan skilja oss från Kristi kärlek? ... För jag är viss om att varken död eller liv ... varken något som nu är eller något som ska komma ... ska kunna skilja oss från Guds kärlek i Kristus Jesus, vår Herre” (v 1, 16 f, 28, 30, 33, 35, 38, 39).

Det var den friden Sadrak, Mesak och Abed-Nego kände. Därför kunde de vara lugna när de vägrade att följa Nebukadnessars ultimatum: "Men om ni inte tillber ska ni i samma stund kastas i den brinnande ugnen, och vilken gud kan då rädda er ur mina händer?" Deras svar (3:16-18) är klassiskt: "O Nebukadnessar, vi behöver inte svara dig på detta." (Ingen panik!) "Om det blir så, är vår Gud, som vi dyrkar, mäktig att rädda oss ur den brinnande ugnen och ur din hand, o konung." (De är artiga men orubbliga, de kände sin Gud!) "Men om inte, så ska du veta, o konung, att vi ändå inte dyrkar dina gudar." (Det gör ingenting! Vare sig de får leva eller dö är de nöjda.)

*Gud, jag själv kan ej förläna
Vad livet får för längd;
Om Dig jag älska skall och tjäna
Giv nåden rik i mängd.*

*Blir livet långt, det gläder mig
Att länge lyda få;
Och blir det kort jag sörjer ej
Att snart Din himmel nå.*

(ur "Lord it belongs not to my care" – Richard Baxter 1681)

Vår inre frid och förnöjsamhet är ett annat mått som vi kan använda för att avgöra om vi verkligen har lärt känna Gud.

De första stegen

Vill vi lära känna Gud på det viset? Då finns det två viktiga steg vi behöver ta.

Först och främst måste vi inse hur lite vi hittills har lärt känna honom. Vi måste lära oss att vi inte kan ha vår teoretiska kunskap om Gud, våra gåvor eller vårt ansvar i församlingen som måttstock när vi ska pröva oss själva. Istället måste vi se efter hur vi ber och vad som pågår i våra hjärtan. Jag misstänker att många av oss inte ens anar hur svag vår kontakt med Gud är. Låt oss be Herren att han visar oss det.

För det andra måste vi söka Frälsaren. När han var här på jorden inbjöd han människor till gemenskap med sig. På det viset kom de honom nära, och när de lärde känna honom lärde de också känna hans Fader. I Gamla testamentet ser vi hur Herren Jesus redan innan han blev människa handlade på samma sätt. Han uppträdde som Herrens ängel och var tillsammans med människor för att de skulle lära känna honom. Daniels bok berättar för oss om vad som tycks vara två sådana tillfällen, för vem var annars den fjärde mannen som såg ut "som en gudason" (3:25), när han vandrade omkring i ugnen tillsammans med Daniels tre vänner? Och vem var den ängel som Gud sände för att stänga till lejonens gap medan Daniel befann sig i lejongropen (6:22)? Herren Jesus Kristus är inte längre kroppsligt närvarande, men för vårt andliga liv saknar det betydelse. Vi kan fortfarande finna och lära känna Gud genom att söka honom och umgås med honom. Det är de som har sökt Jesus tills de funnit honom – för löftet är ju att när vi söker honom av allt vårt hjärta så kommer vi att finna honom – som kan stå inför världen och vittna om att de har lärt känna Gud på ett personligt sätt.